

Passiv

EN OPPSUMERING

Grunner til å bruke passiv

- 1/ agens er ukjent
- 2/ agens er uinteressant
- 3/ agens skal skjules
- 4/ tekststrategi: fokusering, poengtering
- 5/ stilistisk variasjon

Hvilke verb kan stå i passiv?

- Transitive verb (verb som kan ta objekt)
- Sende (brev)
- Skrive (oppgave)
- Reparere (hus)
- *Unntak: transitive verb uten agens som aktivt setter i gang en handling*
- Innebære, bety, koste, mangle, inneholde

Intransitive verb

- Noen av intransitive verb kan stå i passiv
- Danse, snakke, arbeide, forhandle
- Det ble danset til langt på natt.
- Det ble snakket om det over hele byen.
- Her arbeides det ikke mye.
- Med et adverbialt ledd
- En forutsetning for å kunne bruke intransitive verb i passiv er at vi forteller om en handling som varer over en viss tid.

I. Passiv med bli

- Hjelpeverbet bøyes i alle tempusformer:
- Huset blir malt nå. *presens*
- Huset ble malt i fjor. *preteritum*
- Huset er blitt malt. *Presens perfektum*
- Huset var blitt malt. *Preteritum perfektum*
- Huset vil bli malt. *Presens futurum*
- Huset ville bli mlt hvis de fikk tid. *Preteritum futurum*

II. Passiv med **VÆRE**

- En vanlig form: ER + perfektum partisipp
- Huset er malt. Brevene ble sendt. Vinduet er ikke reparert.
- !! Som oftest er det naturlig å betrakte denne formen som presens perfektum der vi har droppet BLITT.
- Formen uten BLITT: oppmerksomheten rettes mer mot den nåtidige situasjonen, tilstand

passiv

- Huset er (blitt) malt.
- Brevene er (blitt) sendt.
- Pakken var (blitt) sendt.
- Filmen var (blitt) sett av mange.

aktiv

- De har malt huset.
- De har sendt brevene.
- De hadde sendt pakken.
- Mange hadde sett filmen.

I sammensatte verbformer

- Kan de to hjelpeverbene gi ulik betydning
- Han **har vært** ansatt der. (Det er slutt. Han arbeider der ikke mer)
- Han **er blitt/har blitt** ansatt der. (De har ansatt ham, han jobber der)
- Hun **har vært** innlagt (tidligere)
- Hun **er blitt/har blitt** innlagt (De har lagt henne inn, hun er på sykehuset nå)

III. S-passiv

- Denne formen brukes mest i presens og infinitiv, oftest etter de modale verbene.
- Noe må gjøres.
- Denne teksten bør leses godt.
- De burde straffes.

Presens brukes her om nåtid, framtid og om handlinger som gjentas

- Middag serveres i kveld kl. 19.
- Veiene repareres hvert år.

S-passiv brukes om ordninger, regler og oppfordringer

- Ovnens settes på 200 grader.
- Parkerte biler flyttes for eierens regning.

S-verb

- har ingenting med passiv å gjøre
- har endelsen –s i alle former
- http://www.sprakradet.no/Sprakhjelp/Skriveregler_og_grammatikk/S-verb_i_bokmaal/
- Synes, finnes, lykkes....

S-verb kan bety **gjensidighet**

- (fra gammel form for refleksivitet)
- Subjekt må være i flertall
- Vi ses i morgen
- De møtes ofte
- Vi snakkes når du kommer til Brno.